

ЕУ ВЕСТИ

ЕУ ЦЕНТАР
март 2025 година
ЕУЦ-број 100/2025

МЕХАНИЗАМ ЗА ЦИВИЛНА ЗАШТИТА НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА

Механизмот за цивилна заштита на Европската унија беше активиран на барање на Република Северна Македонија, за помош и итна евакуација на 15 пациенти со тешки изгореници од пожарот на 16 март годинава во ноќен клуб во Кочани, каде загинаа 59 лица, а повредени беа повеќе од 155.

Координативниот центар за одговор при итни случаи на ЕУ воспостави контакт со властите за цивилна заштита во Северна Македонија, со брза реакција 9 европски земји – Хрватска, Грција, Романија, Словенија, Шведска, Литванија, Унгарија, Луксембург и Норвешка, веднаш понудија помош преку овој ЕУ механизам. Неколку од пациентите беа пренесени во Унгарија со поддршка од Луксембург, а Романија транспортираше пациенти во Литванија.

ЕУ координираше транспорт и на останатите пациенти во земјите кои понудија медицински третман.

„Изразуваме најдлабоко сочувство до семејствата на жртвите и сите погодени. Европската Унија стои во солидарност со народот на Северна Македонија во овие тешки моменти. Им благодарам на европските земји што брзо им понудија лекување и помош на жртвите преку нашиот Механизам за цивилна заштита“ изјави Комесарката за подготвеност, управување со кризи и еднаквост, Хаџа Лахбиб.

Механизмот за цивилна заштита на ЕУ е формиран во октомври 2001г, со цел да ја зајакне соработката за цивилна заштита меѓу земјите-членки на ЕУ, за подобрување на превенцијата, подготвеноста и одговор на катастрофи. Европската Комисија има клучна улога во координирањето на одговорот при катастрофи и придонесува за транспортните и/или оперативните трошоци на распоредувањето. Покрај земјите-членки на ЕУ, во Механизмот за цивилна заштита на ЕУ учествуваат и 10 други земји: Албанија, Босна и Херцеговина, Исланд, Молдавија, Црна Гора, Северна Македонија, Норвешка, Србија, Турција и Украина. Секоја земја погодена од катастрофа, во Европа и пошироко, може да побара итна помош преку овој механизам.

<https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/>

Содржина на вестите:

Механизам за цивилна заштита на ЕУ	1
Во фокусот на Европскиот парламент	2
Проширувањето и БДП на ЕУ до 2035	3
Собраниски активности поврзани со европските прашања	4-5
Буџет на ЕУ за 2026 година	5
Дигитална дипломатија на ЕУ	6
Европскиот парламент го суспендира пристапот до лобистите на HUAWEI	6
Системот за влез и излез на ЕУ	7
ProtectEu - новата стратегија за безбедност на ЕУ	7
Европската Комисија со контрамерки за царините од САД	8
Национална поштенска служба на Данска	8
Закон за основни лекови на ЕУ	9
Евробарометар истражување на Европскиот парламент	9
Меѓународен ден за елиминација на расната дискриминација	10
Нови канцеларии на ЕП во Молдавија и Албанија	10
Е-трговијата во Европската Унија	11
ЕУ календар / март 2025	11

www.europarl.europa.eu

Пленарна сесија 10-13 март 2025 година

Претседателката на Европскиот парламент Роберта Мецола ја отвори сесијата од 10 до 13 март со најави за одбележување на Меѓународниот ден на жената 8 Март и поддршката на Парламентот за народот на Белорусија и Украина.

На пленарната сесија на ЕП европратениците заедно со полскиот министер за прашања на ЕУ, Адам Шлапка, претседателот на Европскиот Совет, Антонио Коста и претседателката на Европската комисија, Урсула фон дер Лајен дебатираа за иднината на безбедноста на Европа и зајакнувањето на одбранбените капацитети на ЕУ. Мнозинството лидери на политички групи ја потврдија долгогодишната поддршка на Парламентот за посилна безбедност на ЕУ и ги поздравија неодамнешните дискусии на Европскиот совет кои се движат во оваа насока.

Европратениците го одобрија привремениот договор постигнат од страна на преговарачите на Парламентот и Советот на ЕУ на 19 февруари 2025 година за реформи и раст на Молдавија. Преку грантови и заеми со ниски камати инструментот се обидува да ѝ помогне на Молдавија да се справи со главните предизвици со кои се соочува.

На свечената церемонија по повод одбележувањето на Меѓународниот ден на жената 8 Март присуствуваа гости од Белорусија и Украина, Свјатлана Циханускаја, Палина Шаренда-Панасиук, Леније Умерова и Тата Кеплер кои имаа свое обраќање пред европратениците. Денес им оддаваме почит на храбрите жени ширум Европа кои се залагаат за вредностите што многумина од нас, премногу често, ги земаат здраво за готово, истакна фон дер Лајен.

Европратениците со 521 глас го поддржаа договорот за пренос на податоци за евиденција за имињата на патниците (PNR) од ЕУ во Канада и за обработка на овие податоци. Податоците за PNR ги вклучуваат датумите и плановите за патување на патниците, деталите за контакт, броевите на седиштата и информациите за багажот.

На пленарната сесија европратениците го усвоија предлогот на Конференцијата на претседатели (претседателот на ЕП Мецола и лидерите на политичките групи) за календарот на Парламентот за 2026 година.

Европратениците усвоија две резолуции во кои се наведени нивните приоритети за следниот циклус на економска и социјална координација меѓу земјите-членки, Резолуција за координација на економската политика, усвоена со 469 гласа и Резолуција за вработувањето и социјалните приоритети усвоена со 351 глас.

Во усвоената резолуција со 442 гласа Европскиот парламент нагласува дека ЕУ сега е примарен стратешки сојузник на Украина и мора да ѝ помогне на земјата да го одржи правото на самоодбрана. Иднината на Украина е како членка на ЕУ, инсистираат европратениците, повикувајќи на забрзување на пристапните преговори.

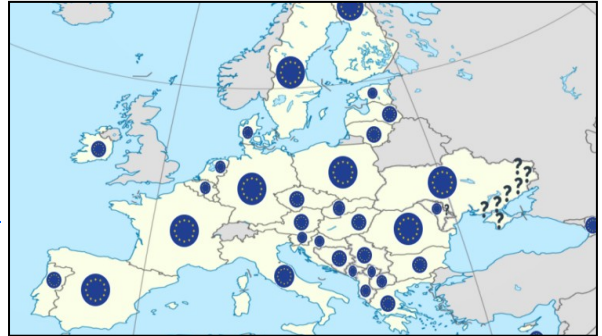
Во резолуцијата усвоена со 462 гласа европарламентот ги повикува ЕУ и земјите-членки да ги поддржат транзиционите сили на Сирија и го повикува Дамаск да ги прекине историските сојузи со Техеран и Москва.

Во резолуцијата усвоена со 419 гласа, европарламентот ја повикува ЕУ да дејствува итно и да ја осигури сопствената безбедност. Ова ќе значи, истакнуваат европратениците, зајакнување на односите со партнерите со истомисленици и силно намалување на нејзината зависност од земјите кои не се членки на ЕУ.

Европскиот парламент усвои три резолуции за човекови права за Тајланд, Судан и Азербејџан.

ПРОШИРУВАЊЕТО И БДП НА ЕУ ДО 2035 ГОДИНА

Европската унија од 36 држави - сегашните 27 плус деветте кандидати (Албанија, Босна и Херцеговина, Грузија, Косово, Северна Македонија, Молдавија, Црна Гора, Србија и Украина) - може да донесе придобивки проценети меѓу 8 и 24 проценти раст на Бруто домашниот производ во споредба со сегашните вредности. Ова се проценките во [анализата изработена од Центарот за проучување и истражување на Европскиот парламент](#), кој се обидува да ги мапира придобивките од влезот на нови земји.

Клучната теоретска претпоставка е дека во 2035 година, сите земји кои не се членки на ЕУ со кандидатски статус ќе го завршат процесот на пристапување. Затоа, Европската унија до тој датум ќе биде уште поголем блок. Врз основа на оваа перспектива, се отвораат неколку сценарија, од кои сите се поврзани со таканаречената „конвергенција“, т.е. повисока стапка на економски раст што се очекува кај земјите со ниски приходи отколку кај земјите со високи приходи. Со други зборови, многу зависи од способноста на новодојдените да стигнат до водечките економии. Во зависност од темпото на раст и конвергенција, придобивките за БДП на ЕУ може да се движат од минимално проширување од 8 проценти до максимално проширување од 24 проценти во однос на сегашните вредности. Во апсолутна смисла, совршено успешното проширување може да значи, според проценките на Брисел, зголемување на богатството произведено во ЕУ од 55.860 милијарди долари.

Критичните суровини како мотор на нов раст

Меѓу потенцијалните економски придобивки од ефективно проширување се суровините. Земјите кандидати имаат минерали што треба да ги искористат за да постигнат заеднички економски придобивки и да помогнат во поддршката на дигиталната и зелената транзиција. Студијата забележува дека Грузија, Србија и Украина имаат „значајни“ резерви на бакар, неопходни за електрични инсталации, инфраструктура за обновливи извори на енергија и телекомуникациите. Истите три земји имаат и литиум, кој е неопходен за производство на батерии на полнење, и манган, кој е неопходен за производство на челик. Во меѓувреме, Босна и Херцеговина и Црна Гора се клучни производители на боксит од клучно значење за производството на алуминиум.

Potential economic gains of EU enlargement, 2025-2035

International USD, billion

S1 - No further enlargement with disrupted convergence	45 143
S2 - EU enlargement with modest convergence	48 628
S3 - EU enlargement with strong convergence	55 680

Украина и нејзиниот потенцијал за сајбер одбрана

Потенцијалните придобивки можат да дојдат и од технолошките иновации во одбранбениот сектор, каде Украина може да игра водечка улога. „Значајна област на експертизата на Украина е вештачката интелигенција“. Истражувањето покажува дека Украина е рангирана веднаш зад Полска во научните публикации за вештачка интелигенција. Киев е дом на повеќе стартапи со вештачка интелигенција отколку градови како Франкфурт. Со оглед на растечката улога на вештачката интелигенција во одбраната, „напредокот на Украина на ова поле, рефлектиран и во

патентите и во активностите на стартап, може да биде многу драгоцен за европските безбедносни напори“.

СОБРАНИСКИ АКТИВНОСТИ ПОВРЗАНИ СО ЕВРОПСКИТЕ ПРАШАЊА

Претседателот на Собранието, Африм Гаши на 6 март 2025 година оствари средба со Гордан Јандроковиќ, претседател на хрватскиот Сабор, кој имаше свое обраќање пред пратениците.

Средба со Јандроковиќ остварија и членовите на пратеничката група на Собранието за соработка со Парламентот на Република Хрватска во придружба на хрватската амбасадорка во земјава, Нивес Тигањ. Претседателката на Групата, Благоица Ласовска, го нагласи искреното пријателство на нашата земја со Хрватска, без отворени прашања и добро партнерство во НАТО алијансата.

www.sobranie.mk

На 11 март 2025 година во организација на Комисијата за финансирање и буџет и Комисијата за економски прашања, труд и енергетска политика, се одржа конференција наменета за фискално управување во Европската Унија и улогата на Фискалниот совет, која се одржа по барање на Светската банка и на Фискалниот совет.

Свои обраќања имаа претседателката на Комисијата за финансирање и буџет, Сања Лукаревска, претседателот на Комисијата за економски прашања, труд и енергетска политика, Бојан Стојаноски, Михалис Рокас, амбасадор на Делегацијата на ЕУ во земјава и Масимилијано Паолучи, директор на Светска банка за нашата земја и Косово. Говори на темата имаа повеќе претставници на европски институции од оваа област и пратеничката Марија Петрушевска.

На седницата на Комисијата за деловнички и мандатно-имунитетни прашања, одржана на 12 март 2025 година донесе Одлука за избор на Работна група за етички кодекс, составена од пратеници и претставници од Службата на Собранието. Работната група, со поддршка на експерти од Канцеларијата на ОБСЕ за демократски институции и човекови права (ОДИХР) и претставници на Националниот демократски институт (НДИ), одржа Работилница за парламентарен интегритет и етички кодекс. На отворањето на работилницата свое обраќање имаше Претседателот на Собранието Африм Гаши се обрати на отворањето на Работилницата, нагласувајќи дека кодексот за етичко однесување, особено за пратениците, треба да биде принципиелна сила што ги води и насочува сите други институции.

СОБРАНИСКИ АКТИВНОСТИ ПОВРЗАНИ СО ЕВРОПСКИТЕ ПРАШАЊА

На 10 март заедничка седница одржаа Националниот совет за евроинтеграции (НСЕИ) и Комисијата за европски прашања (КЕП). На седницата амбасадорот на Република Полска во земјава, Мариуш Бримора, ги претстави Програмата и приоритетите за работата на полското претседателство со Советот на ЕУ, за периодот јануари - јуни 2025 година. На седницата беа поканети и претставници од Делегацијата на ЕУ во земјава, синдикати и граѓанскиот сектор.

Свои обраќања на седницата имаа претседателот на КЕП, Антонијо Милошоски, претседателот на НСЕИ, Венко Филипче, заменик-министерката за европски прашања, Викторија Трајков, заменик-претседателката на НСЕИ, Марија Петрушевска и пратениците Халил Снопче и Реџеп Исмаил.

БУЏЕТ НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА ЗА 2026 ГОДИНА

Со резолуција усвоена со 441 глас европатениците на 2 април 2025 година усвоија насоки на Европскиот парламент за буџетот на ЕУ за фискалната 2026 година, претпоследна од повеќегодишната финансиска рамка 2021-2027 година (МФФ).

Насоките ја обврзуваат Унијата да „гради отпорна, одржлива и просперитетна иднина“ за своите граѓани, имајќи ги предвид стратешките димензии кои се приоритетни во овие времиња на глобална нестабилност.

Постои потреба од: подобрување на континенталните одбранбени и безбедносни капацитети, императив за зголемување на економската конкурентност на 27-те земји членки, итноста да се изгради вистинска отпорност на климата и потреба од зајакнување на единствениот пазар. Буџетот во следната фискална година треба да ги насочи ресурсите кон клучните области, вклучително безбедност и одбрана, истражување, иновации, бизнис (со фокус на малите и средни претпријатија), здравство, енергија, миграција, заштита на надворешните граници (поморска и копнена), дигитална и зелена транзиција, како и труд и вработување.

За да го усвои Нацрт-буџетот за 2026 година, извршната власт на ЕУ мора да даде формален законски предлог, земајќи ги предвид насоките на Европскиот Парламент и Советот. Земјите-членки ги усвоија своите насоки на 18 февруари, додека Комитетот за буџет на Претставничкиот дом (BUDG) го одобри својот извештај на 20 март.

<https://www.europarl.europa.eu/news>

ДИГИТАЛНА ДИПЛОМАТИЈА НА ЕУ

размена и технологија постои во Индија. Европската Унија известува и за можни потенцијални партнерства со други држави.

ТТС со САД беше создаден во 2021 година за да ги подобри односите, но неговата иднина е неизвесна поради неодамнешните избори. Земјите-членки на ЕУ ја повикаа Комисијата повеќе да ги вклучи во формирањето дигитални сојузи, особено со земјите во Африка и Јужна Америка, фокусирајќи се на безбедносните прашања како подморските кабли и критичните суровини. Претстојната комуникација за дигитална дипломатија се надврзува на одлуката од 2022 година за зајакнување на глобалното дигитално лидерство на ЕУ.

<https://www.euronews.com/>

ЕВРОПСКИОТ ПАРЛАМЕНТ ГО СУСПЕНДИРА ПРИСТАПОТ ДО ЛОБИСТИТЕ НА HUAWEI

Соочен со рани индиции за нов наведен скандал со поткуп на некои европатеници, Европскиот парламент се заштитува себеси и го суспендира „како мерка на претпазливост“ пристапот до своите простории на претставници поврзани со Huawei.

Во рацијата на стотина белгиски федерални полицајци претресоа 21 стан и канцеларии на лобисти и поранешни лобисти на кинескиот телекомуникациски гигант. Неколку часа подоцна, бриселското обвинителство уапси едно лице во Стразбур и нареди запечатување на канцелариите доделени на двајца парламентарни асистенти во седиштето на Парламентот на ЕУ во белгискиот главен град. Канцеларијата

на обвинителството потврди во соопштението дека двајцата „наводно се вклучени“ во шемата за поткуп „практикувана редовно и многу дискретно од 2021 година до денес во корист на компанијата Huawei“.

Беа уапсени и сослушани лобисти поврзани со кинеската компанија. Според откритијата во белгискиот дневен весник Le Soir, околу 15 европатеници и поранешни избрани членови на Европскиот парламент се вклучени, осомничени дека – како што е реконструирана од полицијата – „зазеле политички позиции“ во замена за „големи компензации или подароци, како што се храна и патни трошоци или редовни покани за фудбалски натпревари“.

https://www.euronews.com

СИСТЕМОТ ЗА ВЛЕЗ/ИЗЛЕЗ НА ЕУ

Земјите од Европската унија на [5 март](#) 2025 година усвоија став за регулативата за постепено започнување на [системот за влез/излез \(EES\)](#). Овој дигитален систем за управување со надворешните граници на ЕУ ќе ги снима влезовите и излезите, податоците за пасошите, отпечатоците од прсти и сликите на лицата на граѓаните кои не се членки на ЕУ кои патуваат на краток престој на територијата на ЕУ. „Флексибилно решение“ и кое „обезбедува безбедност на миграциските движења“ го уверува полското претседателство со Советот на ЕУ.

Почетокот со работа на ИТ системот, одложено неколку пати од 2017 година, беше закажано за крајот на 2024 година. Комисијата им предложи на Советот на ЕУ и Европскиот парламент да усвојат етапно вклучување. Во суштина, EES ќе го замени рачното печатење на пасошите, регистрирајќи ги сите патници – за кои не се бара виза или е потребно виза - кои влегуваат во Европа за краток престој.

Регулативата не одредува датум за почеток на постепена имплементација на системот. Министрите за внатрешни работи од 27-те одобрија серија пресвртници за имплементација кои ќе бидат детално подготвени од Агенцијата на ЕУ за оперативно управување со информациски системи (EU-LISA): тие постепено ќе почнат да користат EES до минимална регистрација од 10% од граничните премини по првиот месец.

До април 2027 година ќе може да се патува без дозвола за патување во Европската Унија кога европски систем за информации и овластување за патување (ETIAS) ќе стане задолжителен во повеќето земји од Шенген зоната.

<https://travel-europe.europa.eu>

ПРОТЕСТЕУ - НОВАТА СТРАТЕГИЈА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ЕУ

Европската комисија ја комплетира својата визија за Унија која влегува во „нова ера на одбрана и безбедност“. Третиот составен дел на визијата, по Белата книга за одбрана (подготвеност 2030) и [Стратегијата за подготвеност за кризи](#), е [ProtectEU](#), сеопфатен план за зајакнување на внатрешната безбедност на блокот на ЕУ. Меѓу другото, планира да зајакне неколку европски агенции (Европол, Европска правда, Фронтекс), да го олесни пристапот до податоците на интернет за полициските сили и да воведи „нова безбедносна дипломатија“.

ProtectEU беше претставен на 1 април годинава од страна на еврокомесарот за внатрешни работи, Магнус Брунер. ЕУ ќе предложи патоказ за правен и ефективен пристап до податоците за

спроведување на законот, придружен со проценка на влијанието за ажурирање на постоечките правила за задржување податоци. Европолво стратегијата на Комисијата, ќе се трансформира во „вистински оперативна“ полициска агенција опремена со повеќе ресурси и иновативни алатки за сложени прекугранични истраги, во близок контакт со земјите-членки, но и со другите агенции на ЕУ, како што се Eurojust (Агенција за судска соработка), Епро (Европската јавно обвинителство (European Public Prosecution Agency)). Зголемената поддршка на Европол треба да ги зајакне способностите на земјите-членки да спроведуваат ефективни истраги преку дигитална форензика, дешифрирање, обработка на зголемени количини на податоци и оперативна употреба на новите и иновативни технологии. ЕУ, исто така, има за цел да ја „забрза“ интеграцијата на земјите кандидати за ЕУ во безбедносната архитектура на Унијата.

<https://ec.europa.eu/commission>

ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА СО КОНТРАМЕРКИ НА ЦАРИНИТЕ ОД САД

Како одговор на наметнувањето на нови, неоправдани американски царини за увоз на челик и алуминиум од ЕУ, Комисијата започна брзи и пропорционални контрамерки за увозот од САД во ЕУ.

Одговорот на Комисијата е внимателен и врз снова на пристап во два чекора:

- Прво, Комисијата ќе дозволи суспензијата на постоечките контрамерки од 2018 и 2020 година против САД да истече на 1 април. Овие контрамерки се насочени кон низа американски производи кои реагираат на економската штета направена од 8 милијарди евра од извозот на челик и алуминиум од ЕУ.

- Второ, како одговор на новите американски царини кои влијаат на повеќе од 18 милијарди евра од извозот на ЕУ, Комисијата поднесува пакет нови контрамерки за американскиот извоз. Тие ќе стапат на сила до средината на април, по консултации со земјите-членки и засегнатите страни.

Севкупно, контрамерките на ЕУ би можеле да се применат за извоз на стоки од САД во вредност до 26 милијарди евра, што

одговара на економскиот опсег на американските царини.

Во меѓувреме, ЕУ останува подготвена да работи со американската администрација за да се најде решение преку преговори. Горенаведените мерки може да се поништат во секое време доколку се изнајде решение.

<https://ec.europa.eu>

НАЦИОНАЛНА ПОШТЕНСКА СЛУЖБА НА ДАНСКА

По четиристотини години ракување со поштата, националната поштенска служба Постнорд утрото на 6 март годинава објави дека повеќе нема да доставува писма од почетокот на следната 2026 година, фокусирајќи ги своите напори на пратки од Данци.

Ким Педерсен, извршен директор на Postnord, рече дека „за да создадеме одржлива услуга, мораме да се приспособиме, а за жал тоа значи дека треба да се збогуваме со многу од нашите колеги“. Компанијата, која повеќе не може да си ги дозволи трошоците за одржување на поштата, беше принудена да отстрани повеќе од 1.500 поштенски сандачиња и да отпушти 1.500 вработени. Всушност, од 2000 до 2024 година,

протокот на писма во земјата опадна за 90 отсто. Германската пошта на Дојче веќе објави отпуштање на 8.000 вработени. Во исто време, дигитализацијата ја загрозува и британската Кралска пошта, која размислува да испраќа писма секој втор ден во обид да ги спречи загубите.

Минатата година, како дел од иницијативата за либерализација што ја презеде данската влада, Постнорд беше ослободен од обврската да ја преземе универзалната поштенска услуга, што го отвори патот за денешната одлука. Ова би можело да биде и судбината на Poste Italiane: минатиот септември, извршниот директор Матео Дел Фанте изјави дека може да има услови за Poste Italiane да одлучи да не го обнови договорот што ја обврзува со универзалната услуга. Изјава што воопшто не изгледа изненадувачка ако се земе предвид дека само во провинцијата Торино за петнаесет години поштата од полжав се намалила за 60%.

<https://www.eunews.it>

ЗАКОН ЗА ОСНОВНИ ЛЕКОВИ НА ЕУ

Европската Комисија на 11 март 2025 година предложи регулатива за подобрување на достапноста на есенцијалните лекови во ЕУ. Предлогот има за цел да го заштити човековото здравје преку охрабрување на диверзификација на синџирот на снабдување и промовирање на фармацевтското производство во ЕУ.

Законот има за цел да го подобри пристапот до други лекови од заеднички интерес кои можеби не се достапни на некои пазари. Оваа иницијатива придонесува за целта на Европската здравствена унија да се осигура дека пациентите од ЕУ имаат пристап до лековите што им се потребни, кога им се потребни. Претседателката Урсула фон дер Лајен го објави

Законот за основните лекови во нејзиното упатство за политика за намалување на зависноста и подобрување на отпорноста, особено за лековите и активните состојки за кои има само неколку производители или земји добавувачи. Тој ги дополнува законските предлози кои се веќе поднесени за решавање на недостигот на лекови во ЕУ, особено фармацевтските реформи.

Клучните елементи на Законот за основните лекови ги вклучуваат Стратешките проекти кои ќе создадат, зголемат или модернизират производствени капацитети за есенцијални лекови или нивни состојки. Овие индустриски проекти ќе имаат корист од полесниот пристап до финансирање и забрзаната административна, регулаторна и научна поддршка. Објавен е Водич за државна помош за да им се помогне на земјите-членки во финансиска поддршка на ваквите стратешки проекти. Земјите-членки можат да ги користат јавните набавки за диверзификација и зајакнување на еластичноста на синџирите на снабдување.

<https://www.euronews.com/my-europe>

ЕВРОБАРОМЕТАР - ИСТРАЖУВАЊЕ НА ЕВРОПСКИ ПАРЛАМЕНТ

Според истражувањето на Европскиот парламент - Евробарометар зима 2025, објавено на 25 март 2025 година, 66% од европските граѓани сакаат ЕУ да преземе поважна улога во заштитата од глобални кризи и безбедносни ризици. Овој став е особено силен меѓу помладите испитаници во истражувањето. На национално ниво, резултатите за посилна улога на ЕУ се движат од 87% во Шведска до 47% во Романија и 44% во Полска.

Речиси три четвртини од граѓаните на ЕУ (74%) веруваат дека нивната земја има корист од тоа што е членка на ЕУ. Ова е највисокиот резултат досега забележан во истражувањето на Евробарометар за ова прашање откако за прв пат беше поставено во 1983 година.

Дополнително постои широка согласност меѓу граѓаните на ЕУ дека земјите-членки на ЕУ треба да бидат пообединети за да се соочат со актуелните глобални предизвици (89%) и дека на Европската унија ѝ се потребни повеќе средства за справување со предизвиците што претстојат (76%).

Во геополитичко опкружување, одбраната и безбедноста (36%), како и конкурентноста, економијата и индустријата (32%) се идентификувани како области на кои ЕУ треба најмногу да се фокусира за да ја зајакне својата позиција во светот. Потоа следат енергетската независност (27%), безбедноста на храната и земјоделството (25%) и образованието и истражувањето (23%).

Вредностите што Европејците би сакале да ги брани Европскиот парламент, мирот (45%), демократијата (32%) и заштитата на човековите права во ЕУ и во светот (22%) се на прво место. Резултатите за ова прашање останаа стабилни, нагласувајќи ја цврстата поддршка на граѓаните за основачките вредности и принципи на ЕУ. Истражувањето на Евробарометар беше спроведено помеѓу 9 јануари и 4 февруари 2025 година во сите 27 земји членки на ЕУ.

За целосните резултати од истражувањето, на следниов линк: <https://europa.eu/eurobarometer>

EUROPEAN PARLIAMENT EURO BAROMETER

EP Winter Survey 2025

EUROPEAN LEVEL RESULTS | EUROPEAN UNION

МЕЃУНАРОДЕН ДЕН ЗА ЕЛИМИНАЦИЈА НА РАСНАТА ДИСКРИМИНАЦИЈА

International Day For the Elimination of Racial Discrimination

Пред 60 години меѓународната заедница направи адаптација на Меѓународната Конвенција за елиминација на секаков вид на расна дискриминација – пакт со кој се запишува правото на еднаквост и дигнитет за сите. Сепак, расизмот опстојува во многу форми, правејќи ја конвенцијата исто толку важна како во 1965 година. На оваа 60 годишнина, се поттикнуваат обновени дејствија, со целосна имплементација на конвенцијата.

Покрај остварениот прогрес, расизмот продолжува како пречка за постигнување на еднаквост, правда и целосна партиципација во општествата низ ЕУ. Истрајноста на дискриминацијата и нејзиното длабоко вкоренето влијание и општествата, на големо бара политичка волја, посилно

спроведување на постојното законодавство и колективна посветеност на трајни промени.

Преку Акцискиот план на ЕУ против расизмот, зајакнати се националните стратегии во земјите-членки на ЕУ, зголемено е финансирање на иницијативи против расизмот и подобро е собирањето на податоци за подобро информиран процес на донесување на одлуки. Европската Комисија ќе ја презентира својата прва стратегија до крај на годината за забрзување на напредокот.

Европската Унија останува доследна во посветеноста во справување со расизмот, во повеќе форми и адресирање на структурни димензии во ЕУ и пошироко. На овој ден, ние стоиме обединети со сите коишто се борат за дигнитет, инклузивност и еднаквост, потврдувајќи ја нашата посветеност за изградба на свет каде што се почитуваат човековите права и на сите им се даваат еднакви можности.

<https://www.consilium.europa.eu/en>

НОВИ КАНЦЕЛАРИИ НА ЕП ВО МОЛДАВИЈА И АЛБАНИЈА

Европскиот парламент, на 10 март 2025 година го одобри формирањето на нови канцеларии за врски во Молдавија и Албанија. Основањето на нови канцеларии следи по општата реформа на „Генералниот директорат за партнерства за парламентарна демократија“ на европарламентот, кој веќе го одобри формирањето на нова канцеларија во главниот град на Украина Киев.

Европскиот парламент има канцеларии за врски низ ЕУ, а неколку во земји кои не се членки на ЕУ за стратешки цели. Новите антени канцеларии во Кишињев и Тирана имаат за цел да ги зајакнат односите со ЕУ преку поддршка на локалните парламенти,

граѓанското општество и процесот на пристапување во ЕУ, истовремено зголемувајќи ја видливоста на активностите и позициите на европарламентот, особено за проширувањето на ЕУ.

ЕУ како целина има канцеларии во многу земји во светот, под раководство на Службите за надворешна акција на Европската унија (ЕЕАС), кои остануваат главниот глас на ЕУ надвор од блокот.

<https://www.euronews.com>

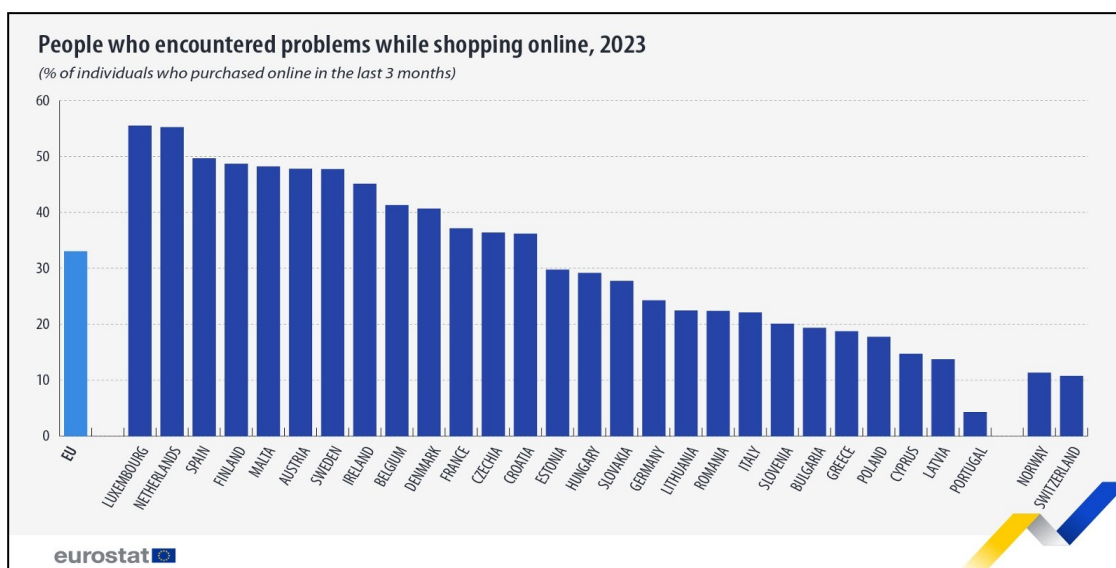
Е-ТРГОВИЈАТА ВО ЕВРОПСКАТА УНИЈА

Купувањето преку Интернет за секој трет Европеец може да биде проблем. Ова го забележува Евростат во својот „попис“ на поплаки од мажи и жени во ЕУ кои купуваат со кликување на копче. Испораките надвор од условите обезбедени при купувањето, веб-локациите кои се неинтуитивни и не се лесни за навигација, или испораката на производи кои се оштетени или дури и различни од оние за кои се плаќа се најчестите проблеми, што влијае на 33,1% од оние кои користеле е-трговија во 2023 година.

Ова е просечна европска бројка, бидејќи меѓу земјите-членки на ЕУ има далеку поголеми проценти на клиенти кои доживеале проблеми поврзани со купување преку Интернет, особено во Луксембург (55,5%), Холандија (55,2%) и Шпанија (49,7%). Италија е помалку погодена од несреќи, на последното место за лоши изненадувања.

Како што е споменато, а потврдено од Европскиот статистички институт, најчестите проблеми кога купувате се потпираат на Интернет се подолго време на чекање, а со тоа и побавни испораки или пакети кои пристигнуваат со различна содржина по природа или интегритет. Затоа, проблемите се повеќе поврзани со услугата за испорака. Електронската трговија, судејќи според она што го зборуваат Европејците, сè уште сама по себе е отпорна на измами.

<https://ec.europa.eu>

ЕУ КАЛЕНДАР / април 2025

1. *Состанок на Советот за надворешни работи, 7 и 14/04/2025, Брисел;*
2. *Пленарна сесија на Европскиот парламент, од 31/03 до 03/04/2025, Стразбург.*

European Union
Newsroom
europa.eu

Home Highlights Press releases **Calendar** Audiovisual Press contacts Press facilities Subscription services About the EU

CALENDAR

BROWSE FORTHCOMING EVENTS

By topic
Choose a topic

By organiser
Choose an organiser

By type
Choose a type

BY MONTH

Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat	Sun
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Корисни линкови за електронски публикации на ЕУ:

<https://publications.europa.eu/en/home>

<https://europa.eu/european-union/documents-publications>

<http://www.europarl.europa.eu/visiting/en/brussels/parlamentarium>

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ЕУ ЦЕНТАР НА СОБРАНИЕТО

Адреса: „11 Октомври“ бр.10, Скопје, 1000

Телефон: +389 2 3 11 22 55 локали 414 и 277

Е-пошта: nsei@sobranie.mk

Канцеларија 019

www.sobranie.mk

Во Собранието беше спроведен ИПА Проект за „Техничка помош за Парламентот“ во периодот од јануари 2011 до јуни 2012 година, чија општа цел беше зајакнување на институционалниот капацитет на Собранието и со тоа подобрување на неговата транспарентност и одговорност пред граѓаните.

Во рамките на ИПА проектот беше обезбедена финансиска и стручна помош за воспоставување ЕУ центар во Собранието.

Целта на формирањето на ЕУ центарот е на пратениците во Собранието и на Службата да им се обезбеди подобар пристап до информации што се поврзани со ЕУ прашања.

ЕУ центарот организациски е во рамките на Секторот за поддршка на Националниот совет за евроинтеграции и следење на евроинтеграциите.

ЕУ центарот располага со библиотека од книги и публикации од различни области на европските политики.

